

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 229/2011-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 2. júna 2011 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti P., s. r. o., Pribinova 25, Bratislava, zastúpenej Advokátskou kanceláriou H..., spol. s r. o., B., konajúcou prostredníctvom konateľa a advokáta Mgr. J. H., ktorou namieta porušenie svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Žiline č. k. 5 CoE 1/2011-24 z 28. januára 2011, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti P., s. r. o., o d m i e t a z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 19. mája 2011 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti P., s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou

namieta porušenie svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uznesením Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) č. k. 5 CoE 1/2011-24 z 28. januára 2011 (ďalej aj „namietané uznesenie“ alebo „napadnuté uznesenie“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľka sa v rámci svojej podnikateľskej činnosti zaoberá inter alia poskytovaním úverov z vlastných zdrojov. Na základe zmluvy o úvere uzavretej 9. septembra 2004 (ďalej len „zmluva“) poskytla fyzickej osobe úver v sume 20 000,05 Sk (t. j. 663,88 €), ktorý spolu s ďalšími poplatkami bola dlžníčka povinná uhrádzať sťažovateľke v ôsmich mesačných splátkach po 4 100,15 Sk (t. j. „36,1 €“). Na zabezpečenie úveru bolo účastníkmi zmluvného vzťahu priamo v zmluve dohodnuté, že splnomocnený zástupca dlžníčky, určený menovite v zmluve, je (bude) oprávnený v prípade, ak dlžníčka neplní svoje povinnosti, okrem iného najmä podpísať notársku zápisnicu o uznaní dlhu, ktorá má povahu exekučného titulu. Keďže dlžníčka neuhradila dve po sebe idúce splátky, bola 12. novembra 2005 notárom spísaná notárska zápisnica, ktorú podpísal v zmluve určený splnomocnený zástupca dlžníčky.

Dňa 20. februára 2006 bol podaný návrh na výkon exekúcie súdnemu exekútorovi, ktorý na základe poverenia udeleného Okresným súdom Dolný Kubín (ďalej len „okresný súd“) 25. apríla 2006 začal nútený výkon rozhodnutia. Dňa 16. septembra 2010 podala sťažovateľka návrh na zmenu súdneho exekútora. Okresný súd uznesením č. k. 3 Er/575/2006-12 z 18. októbra 2010 vyhlásil exekúciu za neprípustnú a zastavil ju. Zároveň návrhu sťažovateľky na zmenu súdneho exekútora nevyhovel. Proti tomuto rozhodnutiu podala sťažovateľka 10. novembra 2010 odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd uznesením č. k. 5 CoE 1/2011-24 z 28. januára 2011 tak, že potvrdil prvostupňové uznesenie ako správne tak z vecného, ako aj právneho hľadiska.

Podľa názoru sťažovateľky namietaným uznesením krajského súdu a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu, „... boli porušené... základné práva a slobody vyplývajúce

z článku 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd... v príčinnej súvislosti s vyššie uvedeným porušením práva na spravodlivý proces boli... porušené aj základné práva a slobody sťažovateľ[ky] vplývajúce z čl. 1 Dodatkového protokolu...“.

V ďalšej časti sťažnosti sťažovateľka s poukazom na viacero rozhodnutí Európskeho súdu pre ľudské práva a ústavného súdu interpretuje čl. 6 ods. 1 dohovoru vo vzťahu k pojmu „spravodlivosť konania“ a čl. 1 dodatkového protokolu uvádzajúc najmä, že v danej veci najskôr „okresný súd vydal poverenie, tj. riadne preskúmal exekučný titul pred vydaním poverenia na zahájenie exekúcie. Týmto svojím postupom okresný súd vytvoril sťažovateľ[ke] i povinnému právnu istotu a súčasne legitímne očakávanie sťažovateľ[ky] užívať svoj majetok – pohľadávku posilnenú ochranou súdom v rámci dozoru nad núteným výkonom práva, tzv. exekúciou voči majetku povinného.

Následne okresný súd z vlastného podnetu, tj. bez podnetu exekútora, sťažovateľ[ky] alebo povinného, zahájil konanie na zastavenie exekúcie, pričom pred zahájením tohto konania neposkytol priestor účastníkom exekučného konania vyjadriť sa k zahájeniu konania o zastavení exekúcie.

Týmto postupom okresný súd porušil zákonom a ústavou garantovanú rovnosť strán, keďže zahájením konania z vlastného podnetu jednoznačne nahradil vôľu jedného z účastníkov exekúcie na úkor sťažovateľ[ky], ktor[á] zahájením konania stratil[a] právnu istotu a legitímne očakávanie užívať svoj majetok, nastolený vydaním poverenia na vykonanie exekúcie a následným zahájením núteného výkonu práva, tzv. exekúciou.“.

Sťažovateľka ďalej poukazuje na to, že okresný súd ani krajský súd z časového hľadiska nijako nezdôvodnili, aký verejný záujem povýšili nad verejný záujem nad výkonom exekúcie, a prečo práve v tomto okamžiku začal okresný súd konanie na zastavenie exekúcie, keďže návrh na zmenu súdneho exekútora nepredvída zastavenie exekúcie ani nové skúmanie podmienok na vykonanie exekúcie. Keďže obe strany majú zákonom Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“) garantované rovné postavenie, povinnému nič nebránilo začať konanie na zastavenie exekúcie na jeho návrh a nemusel tak urobiť okresný súd bez návrhu.

Výhrady sťažovateľky sa týkajú aj toho, že súdy oboch stupňov vykonali dokazovanie opätovným preskúmaním exekučného titulu a súvisiacich dokladov najmä zmluvy o úvere, pričom «v priebehu tohto konania súd nedal priestor na vyjadrenie účastníkom konania k vykonaným dôkazom ani nedal možnosť navrhnúť nové dôkazy v tomto konaní, ktoré by zvrátili jeho rozhodnutie zastaviť exekúciu. Táto skutočnosť je významným porušením povinnosti súdu oboznámiť účastníkov konania o vykonaných dôkazoch a možnosti účastníkov sa k týmto vyjadriť alebo navrhnúť nové dôkazy.

Dokonca samotné vykonanie dokazovania bez vyjadrenia účastníkov môže byť kontradiktórne k vôli týchto účastníkov, kedy napr. povinný si je vedomý a má záujem plniť si svoje povinnosti voči sťažovateľ[ke] formou núteného výkonu práva, tj. exekúcie, ale súd týmto konaním na zastavenie exekúcie bez návrhu a dokazovania toto právo bez znalosti vôle povinnému odoberie a exekúciu zastaví ako v tomto prípade, pričom ale povinnosť dlžníka plniť zostáva zachovaná spolu s povinnosťou hradiť príslušenstvo a istinu tejto pohľadávky, čím sa zvyšuje celkový záväzok povinného.

Na záver okresný súd a krajský súd svojím rozhodnutím zlomil právnu istotu účastníkov exekúcie, teda povinného a aj sťažovateľ[ky] a aj ich oprávnené očakávanie užívať svoj majetok nastolený vydaním poverenia na vykonanie exekúcie bez splnenia zákonných povinností a porušením základných práv a slobôd ako sú popísané vyššie.

V nadväznosti na porušenie práva na spravodlivý proces krajský súd porušil svojím rozhodnutím právoplatne zastaviť exekučné konania voči povinnému aj práva sťažovateľ[ky] pokojne užívať svoj majetok...

Sťažovateľ[ka] má za to, že na základe zmluvy o úvere [jej] vznikol nárok na vrátenie peňažných prostriedkov osobou, ktorej úver poskytol. Tento nárok nebol nikdy spochybnený, naopak posilnený ochranou v rámci exekučného konania pod dohľad súdu vydaním poverenia na vykonanie exekúcie. Sťažovateľ[ka] tak vlastnil[a] majetok („possession“ „bien“) v zmysle Protokolu I Dohovoru, nakoľko išlo o existujúce (reálne) právo (ktoré vzniklo na základe bilaterálneho právneho úkonu – zmluvy, ktorej platnosť nebola účastníkmi ani súdnym orgánom spochybnená) a dokonca realizoval[a] toto svoje právo pod dohľadom súdu. Ako Európsky súd pre ľudské práva uvádza inter alia v rozhodnutí Európskeho súdu pre ľudské práva Gasus Dosier und Fördertechnik, „pojem vlastníctvo má autonómny význam, ktorý sa neobmedzuje na vlastníctvo hmotných vecí

(statkov), práva a záujmy predstavujúce aktíva môžu byť považované za vlastníctvo“. V prípade sťažovateľ[ky] nejde o žiadne fiktívne právo, ktorého existencia by mala byť určená dodatočne alebo existencia nároku by mohla byť spochybnená.».

Sťažovateľka ďalej tvrdí, že „v posudzovanom prípade došlo k zásahu do je[j] práva pokojne užívať majetok zo strany štátneho orgánu tým, že súd odmietol zmenu exekútora (v už prebiehajúcim exekučnom konaní) a zároveň exekúciu zastavil, čím znemožnil nútený výkon práva, na ktorý sťažovateľ[ke] vznikol na základe zmluvy o úvere nárok a ktorý bol zabezpečený zákonom predvídaným exekučným titulom pod dohľadom súdu. Uvedený zásah do vlastníckych práv sťažovateľ[ky] nie je v súlade s požiadavkami Protokolu 1 Dohovoru druhej vety a predstavuje zásah do pokojného užívania majetku sťažovateľ[ky], resp. predstavuje de facto zbavenie vlastníctva. Zásah do práva pokojne užívať majetok musí spĺňať, v zmysle Protokolu 1 Dohovoru druhej vety a predstavuje zásah do pokojného užívania majetku sťažovateľ[ky] resp. predstavuje de facto zbavenie vlastníctva. Zásah do práva pokojne užívať majetok musí spĺňať v zmysle Protokolu 1 Dohovoru a konštantnej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva 3 podmienky, a to aby i) bol zásah vykonaný vo verejnom záujme, ii) zásah bol primeraný sledovanému cieľu a iii) bol uskutočnený na základe zákona.

Podľa názoru sťažovateľ[ky] v tomto prípade nebola stricto sensu splnená žiadna z vyššie uvedených podmienok. Pokiaľ ide o vykonanie zásahu vo verejnom záujme, v posudzovanom prípade, kedy súdy z vlastného podnetu zasiahnu do výkonu rozhodnutia takým spôsobom, že zmariť možnosť veriteľa na uspokojenie jeho pohľadávky zo štandardného obchodno-právneho vzťahu, nie je možné považovať za zásah vo verejnom záujme. Podľa názoru sťažovateľ[ky] však v danom prípade úplne absentuje požiadavka verejného záujmu. Nie je totiž možné považovať za otázku verejného záujmu znemožnenie vymožiteľnosti pohľadávky v prebiehajúcim exekučnom konaní bez návrhu povinného, ktorá má svoj základ vo vzťahu súkromno-právnej povahy...

Pokiaľ ide o požiadavku proporcionality, t. j. či je zásah primeraný sledovanému cieľu (kedy zásahom sa rozumie zastavenie exekučného konania), sťažovateľ[ka] má za to, že zásah (zo strany súdu nie je primeraný sledovanému cieľu). V prvom rade je potrebné podľa názoru sťažovateľ[ky] uviesť, že nie je vôbec zrejmé, aký sledovaný cieľ mal byť

súdom sledovaný. Pokiaľ by ním mala byť domnelá ochrana spotrebiteľa, sťažovateľ[ka] má za to, že prípad nespadá do rámca ochrany spotrebiteľov. Navyše, je opätovne potrebné zdôrazniť to, že zásahom sa mári možnosť veriteľa (t. j. sťažovateľ[ky]) na uspokojenie jej[j] pohľadávky vzniknutej zo štandardného zmluvného a obchodnoprávneho vzťahu. Ak by aj mal súd za to, že určité dojednania sú v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi, súd musí podľa názoru sťažovateľ[ky] postupovať tak, aby neznemožnil výkon sťažovateľ[kinho] práva. Inak povedané zastavením vykonávacieho (exekučného) konania nemôže byť sťažovateľ[ka] ako veriteľ ukráten[á]. Ak je postupom všeobecného súdu znemožnené vymoženie určitej sumy, ktorá pre sťažovateľ[ku] predstavuje pohľadávku, takýto postup je v rozpore s Protokolom I Dohovoru.“

Sťažovateľka na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti navrhuje, aby ústavný súd o nej rozhodol po jej predbežnom prerokovaní a prijatí na ďalšie konanie nálezom, v ktorom vysloví porušenie jej práva „na spravodlivý proces vyplývajúce z článku 6 ods. 1... dohovoru... a na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatočného protokolu...“ namietaným uznesením krajského súdu, toto uznesenie zruší, vec vráti krajskému súdu na ďalšie konanie a prizná jej primerané finančné zadosťučinenie, ako aj úhradu trov konania.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie

sú dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu možno sťažnosť považovať za zjavne neopodstatnenú vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Ústavný súd upriamuje pozornosť aj na svoju doterajšiu judikatúru (napr. IV. ÚS 55/09), podľa ktorej za zjavne neopodstatnenú sťažnosť považuje aj takú sťažnosť, ktorou sťažovateľ namieta porušenie ústavou, prípadne kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou zaručeného práva alebo slobody na základe takých tvrdení a argumentov, ktoré už v rámci svojej predchádzajúcej rozhodovacej činnosti, rozhodujúc o obdobnej sťažnosti (hoci aj iného sťažovateľa), posúdil a vyhodnotil ako neodôvodnené.

Predmetom konania je namietané porušenie v petite sťažnosti označených práv sťažovateľky uznesením krajského súdu č. k. 5 CoE 1/2011-24 z 28. januára 2011.

Z obsahu sťažnosti možno vyvodit', že jej podstatou je nesúhlas sťažovateľky so zastavením konania v jej exekučnej veci. Krajský súd namietaným uznesením potvrdil uznesenie prvostupňového súdu o vyhlásení exekúcie za neprípustnú a jej zastavení s tým, že sa v plnom rozsahu stotožnil s právnymi názormi prvostupňového súdu vyjadrenými v jeho uznesení č. k. 3 Er/575/2006-12 z 18. októbra 2010, t. j. postupoval v súlade s § 219 ods. 1 a 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“).

Z konštantnej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že postup a rozhodnutie všeobecného súdu, ktoré vychádzajú z aplikácie konkrétnej procesnoprávnej úpravy, v zásade nemožno hodnotiť ako porušovanie základných práv a slobôd (I. ÚS 8/96, I. ÚS 6/97). Vo svojej ustálenej judikatúre aj v nadväznosti na § 219 ods. 2 OSP ústavný súd tiež zdôrazňuje, že odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (m. m. II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 350/09, IV. ÚS 86/2011), pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok.

V tejto súvislosti preto ústavný súd poukazuje aj na uznesenie okresného súdu č. k. 3 Er/575/2006-12 z 18. októbra 2010, v ktorom okresný súd okrem iného odôvodnil tým, že exekúciu nemožno vykonať pre vadu exekučného titulu – notárskej zápisnice, ktorá obsahuje vyhlásenie o uznaní záväzku a súhlas s jej vykonateľnosťou ako exekučného titulu, ktoré v mene povinnej osoby urobil advokát na základe splnomocnenia, ktoré mu mala udeliť povinná osoba v zmysle zmluvy o úvere uzatvorenej medzi sťažovateľkou ako oprávnenou a dlžníčkou (povinnou) 9. septembra 2004.

Dlžníčka (povinná) splnomocnila advokáta, aby s cieľom zabezpečenia jej záväzku voči veriteľovi (sťažovateľke) uzatvoril v jej mene aj záložnú zmluvu podľa § 552 Občianskeho zákonníka, zmluvu o zabezpečovacom prevode práva podľa § 553 Občianskeho zákonníka k nehnuteľnostiam v jej vlastníctve s tým, že pokiaľ dlžníčka nesplní riadne a včas podmienky úverovej zmluvy do dodatočne poskytnutej lehoty od jej uzatvorenia, berie na vedomie, že sťažovateľka sa stáva výlučnou vlastníčkou týchto nehnuteľností.

V relevantnej časti odôvodnenia označeného uznesenia okresného súdu sa ďalej uvádza, že podľa «§ 41 ods. 2 písm. c) Exekučného poriadku je potrebné, aby povinná osoba súhlasila s vykonateľnosťou notárskej zápisnice. Podľa § 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka zastupovať iného nemôže ten, záujmy ktorého sú v rozpore so záujmami zastúpeného. V tomto prípade povinná na spísanie notárskej zápisnice ako exekučného titulu, t. j. aby v jej mene uznal jej záväzok z úveru a vyjadril súhlas s vykonateľnosťou notárskej zápisnice ako exekučného titulu, splnomocnila Mgr. T. K..., a to tak, že udelené plnomocenstvo pre tohto advokáta ako vyplýva z obsahu zmluvy o úvere bolo na tejto zmluve vopred predtlačené a vopred určený bol aj advokát Mgr. T. K., ktorému povinná ako dlžníčka mala splnomocnenie udeliť. V tomto prípade sa jednalo o zmluvné zastúpenie. V zmluvnom zastúpení rozlišujeme existenciu zmluvy, ktorou sa zakladá právny vzťah zastúpenia (dohoda o plnomocenstve), z ktorej vyplývajú vzájomné práva a povinnosti medzi zástupcom a zastúpeným. Plnomocenstvo je potom osvedčenie o existencii právneho vzťahu zastúpenia. Súd mal preukázané, že v tejto veci plnomocenstvo ako jednostranný právny úkon bolo spísané priamo v zmluve o úvere bez ďalšej prezentácie prípadného zmluvného vzťahu uzavretého medzi advokátom a povinnou. V konaní tak nebolo preukázané, že dohoda o plnomocenstve ako dvojstranný právny úkon bola platne uzavretá. Dlžník svojím podpisom úverovej zmluvy vyjadril, že súhlasí s tým, že uzatvára úverovú zmluvu, prijíma sumu, ktorá ako úver mu bola zo strany oprávneného poskytnutá, a že v súlade so všeobecnými podmienkami úveru sa zaväzuje požičanú sumu zvýšenú o príslušný poplatok spolu vo výške 32 800,- Sk vrátiť, nie je zrejmé, čo mienil okrem týchto skutočností dlžník prejaviť vo vzťahu k existencii „zmluvy o plnomocenstve“. Nemožno teda konštatovať, že dlžník podpísaním zmluvy o úvere mienil uzavrieť zmluvu o plnomocenstve s určeným advokátom Mgr. T. K., a to z dôvodu, že z vykonaného dokazovania nebolo preukázané, že mal možnosť prejaviť slobodnú vôľu pri výbere advokáta, ktorý by hájil výlučne len jeho záujmy. V prípade, že by aj takáto dohoda existovala, skutočnosť, že Mgr. T. K. (s poukazom na § 121 O. s. p.) zastupoval oprávneného v prevažnej väčšine exekučných konaní vedených na Okresnom súde Dolný Kubín, by sa takáto dohoda o plnomocenstve priečila dobrým mravom, pretože nie je možné, aby advokát nestranne zastupoval v tomto exekučnom konaní povinnú, keď súd mal zo svojej činnosti v iných exekučných konaniach vedených na tunajšom súde preukázané, že uvedený advokát

zastupoval v mnohých konaniach zároveň aj oprávneného. V danom prípade treba poukázať, pokiaľ ide o notársku zápisnicu ako exekučný titul (a to v zmysle judikovanej praxe Ústavného súdu SR, rozh. č. 18/2000), že zákonodarca kládol dôraz na výslovný „súhlas povinnej osoby s exekúciou“, rozhodnutie o vzniku tohto exekučného titulu teda ponechal v prvom rade na vôli povinnej osoby, ktorá potom samozrejme nesmie byť postihnutá absolútne žiadnymi právne relevantnými vadami. Súd preto takto spísanú notársku zápisnicu považuje za materiálne nevykonateľnú, pretože bola spísaná na základe neplatnej a neúčinnnej plnej moci.

Napriek tomu, že je nepochybné, že úverová zmluva, ktorú oprávnený s povinnou uzatvoril je nepochybné spotrebiteľskou zmluvou a obsahuje ďalšie pre oprávnenú nevýhodné podmienky, pre ktoré sa prieči dobrým mravom, súd sa už uvedenými skutočnosťami nezaoberal, nakoľko zistil absenciu jednej zo základných podmienok pre vedenie exekúcie voči povinnej, a to absenciu účinného exekučného titulu, pre ktorý vyhlásil exekúciu vedenú voči povinnej súdnym exekútorom JUDr. J. R. za neprípustnú a o jej zastavení rozhodol jedným uznesením, tak ako to vyplýva z ustálenej súdnej praxe. Osobitný spôsob rozhodovania o neprípustnosti a o zastavení exekúcie by odporoval hospodárnosti a účelu exekučného konania. Týmto rozhodnutím nie je dotknuté právo oprávneného domáhať sa svojich nárokov pri rešpektovaní ustanovení na ochranu spotrebiteľa.»

V nadväznosti na argumentáciu sťažovateľky ústavný súd poukazuje na § 58 ods. 1 Exekučného poriadku, podľa ktorého exekúciu možno zastaviť na návrh, alebo aj bez návrhu.

Zatiaľ čo dôvody, na základe ktorých všeobecný súd obligatórne zastaví exekúciu (§ 57 ods. 1 Exekučného poriadku) alebo na základe ktorých fakultatívne pristúpi k takémuto rozhodnutiu (§ 57 ods. 2 Exekučného poriadku), upravuje Exekučný poriadok podrobne, okamih (čas), kedy tak má alebo môže urobiť, nie je v ňom ustanovený explicitne. Z uvedeného možno vyvodiť záver, že všeobecný súd rozhodne o zastavení exekúcie kedykoľvek v priebehu konania, len čo zistí, že sú dané dôvody na ukončenie núteného vymáhania pohľadávky. To znamená, že všeobecný súd je povinný v priebehu celého exekučného konania ex offio skúmať, či sú splnené všetky predpoklady na vedenie

takéhoto konania. Jedným z týchto predpokladov je aj relevantný exekučný titul. Bez jeho existencie totiž nemožno exekúciu vykonať. Preto možno podľa názoru ústavného súdu považovať za ústavne akceptovateľný právny názor okresného súdu (uznaný bezvýhradne krajským súdom), ktorý v predmetnej exekučnej veci dospel k záveru o absencii účinného exekučného titulu, čo bolo dôvodom na vyhlásenie exekúcie za neprípustnú a jej zastavenie.

Pokiaľ ide o vykonateľnosť notárskej zápisnice ako exekučného titulu, ústavný súd poukazuje na svoj skorší nález sp. zn. I. ÚS 5/00, v ktorom konštatoval, že „rozdiel medzi uznaním dlhu, resp. záväzku podľa hmotného práva a medzi notárskou zápisnicou obsahujúcou právny záväzok podľa § 41 ods. 2 Exekučného poriadku, teda podľa procesného práva, je v dvoch náležitostiach. Predovšetkým nemôže ísť o jednoduchý písomný právny úkon, ale o písomný právny úkon v kvalifikovanej forme, teda vo forme notárskej zápisnice. Okrem toho musí notárska zápisnica obsahovať výslovný súhlas povinnej osoby s vykonateľnosťou právneho záväzku.“. Ústavný súd taktiež uviedol, že vykonateľnosť notárskej zápisnice „sa skúma rovnako ako pri vykonateľných rozhodnutiach podľa príslušných predpisov procesného práva, t. j. skúma sa formálna a materiálna stránka vykonateľnosti“.

Ústavný súd v naznačených súvislostiach poukazuje taktiež na ustálenú judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), ktorý v rozsudku sp. zn. 3 Cdo/164/1996 z 27. januára 2007 publikovanom v Zbierke stanovísk a rozhodnutí pod č. R 58/1997 uviedol, že „súdna exekúcia môže byť nariadená len na základe titulu, ktorý je vykonateľný po stránke formálnej a materiálnej. Ak bude exekúcia podľa titulu, ktorý tieto požiadavky nespĺňa, aj napriek tomu nesprávne nariadená, musí byť v každom štádiu konania i bez návrhu zastavená.“.

Ústavný súd vo svojej judikatúre zdôrazňuje, že vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli

k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02 atď.). O svojvôli pri výklade alebo aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (napr. I. ÚS 115/02, I. ÚS 176/03).

V okolnostiach daného prípadu ústavný súd aj vzhľadom na už uvedené považuje právne názory vyjadrené v namietanom potvrdzujúcom uznesení krajského súdu, resp. uznesení okresného súdu č. k. 3 Er/575/2006-12 z 18. októbra 2010 týkajúce sa možnosti zastaviť konanie v exekučnej veci, t. j. týkajúce sa právnej podstaty sťažnosti sťažovateľky, z ústavného hľadiska za akceptovateľné a udržateľné, keďže sú primeraným spôsobom odôvodnené a v žiadnom prípade ich nemožno považovať za arbitrárne.

Za daných okolností podľa názoru ústavného súdu nemohlo dôjsť namietaným uznesením krajského súdu k porušeniu práva sťažovateľky na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ani jej práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu. Vo vzťahu k tomuto právu ústavný súd navyše pripomína právny názor vyplývajúci z jeho doterajšej judikatúry, podľa ktorého všeobecný súd zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru, ku ktorým nepochybne patrí aj právo podľa čl. 1 dodatkového protokolu, ak toto porušenie nevyplýva z toho, že všeobecný súd súčasne porušil ústavnoprosesné princípy vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru. O prípadnom porušení práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu by bolo teda možno uvažovať len vtedy, ak by zo strany všeobecného súdu primárne došlo aj k porušeniu niektorého zo základných práv, resp.

ústavnoprocených princípov vyjadrených v čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru, prípadne v spojení s ich porušením (m. m. II. ÚS 78/05 alebo IV. ÚS 326/07).

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd konštatuje, že medzi namietaným uznesením krajského súdu a obsahom práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu neexistuje taká príčinná súvislosť, ktorá by zakladala možnosť vysloviť ich porušenie po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie. Z uvedeného dôvodu ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde o jej odmietnutí z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Pretože sťažnosť bola odmietnutá, ústavný súd o ďalších nárokoch na ochranu ústavnosti v nej uplatnených už nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. júna 2011